ALLAH TEÂLÂ'NIN HÜKÜMLERİ

[Türkçe]

أحكام الله تعالى

[باللغة التركية]

Muhammed Şahin

محمد بن مسلم شاهين

Tetkik eden: Ümmü Nebil

مراجعة: أم نبيل

Rabva Semti İslâmî Dâvet Bürosu

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 - 2008

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Davasıyla, Allah Teâlâ ve Elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dışındaki bir merciye giderek muhâkeme olan kimse, inkar ve reddetmekle emrolunduğu tağuta müracaat etmiş olur.

Kişi, hâkimiyet hakkını, sadece Allah Teâlâ'ya vermediği sürece tâğutu inkar etmiş olmaz.

Hakimiyet iki çeşittir:

Birincisi: Kâinatla alakalı olan ve kaderle temsil edilen hâkimiyet.

İkincisi: Dînî olup emretme yetkisiyle ortaya çıkan hâkimiyettir.

Şeyhül-İslâm'ın, "Menâzilüs-Sâirîn" isimli kitabında kalp zenginliğinin şartı olarak zikrettiği ise; kevni ve kaderi olan hâkimiyettir. İşte burada onların mücmel bıraktıkları "Allah'ın hükmüne teslim olup boyun eğmek" şartını biraz açıklamamız gerekmektedir.

Allah Teâlâ'nın hükümleri üç kısımdır.

Birincisi: Dînî ve şer'î olan hükümleridir.

İşte bu hükümlerin teslimiyetle alınması, münakaşa edilmemesi ve katıksız bir şekilde bunlara itaat edilmesi gerekir ki, katıksız ubudiyetin teslimiyeti işte budur.

Artık zevkinden dolayı, cezbesinden dolayı, siyasetten dolayı, kıyas ve taklitten dolayı bunlara muhalefet etmemeli ve bunlara muhalefet etmek için çeşitli yollar aramamalıdır. Fakat bunlara boyun eğmeli, teslim olmalı ve inanıp kabul etmelidir.

Kul, bu teslimiyetle Allah Teâlâ'nın hükümlerini tasdik edip ikrar ettikten sonra onları kastetmesi, uygulaması ve onlarla amel etmesi şeklinde bir kulluk şekli daha onun önüne çıkıveriyor.

Bunu da yaptıktan sonra kulun, Allah Teâlâ'nın hükümlerine îmân edip ikrar etmesine muarız bir şüphesi olmadığı gibi, O'nun hükümlerini uygulamasına karşı duracak bir şehveti ve dünyevi arzusu da kalmaz.

İşte emre muarız olan şehvetten ve hakka karşı olan şüphelerden arınmış bulunan sağlam kalbin hakikati budur.

Şehvetlerine uyan kimselerin yaptığı gibi, kendi dünyevi payından ölçüsüzce faydalanmaz ve yine şehevi arzularına uyanlar gibi batıla dalmaz. Bilakis dünyevi payından faydalanması Allah Teâlâ'nın emri çerçevesinde olur. Ma'rifetûllah'a dalar.

Böylece Allah Teâlâ'yı tanıyarak, O'nu severek, emirlerini bilerek ve râzı olacağı şeyleri yapmayı kastederek Allah Teâlâ'ya sığınır ve mutmain olur. İşte dînî hükmün hakkı budur.

İkincisi: Kevnî ve kaderi olan hükümleridir ki; kulun bunlarda kesbi, ihtiyarı ve irâdesi söz konusu olabilir ve kul bunlarla hükmettiği zaman Allah Teâlâ kendisine kızar ve kendisini yerer. İşte bu şekildeki hükümlerin hakkı; kulun onlara teslim olmaması ve mümkün olan her yolla onları defetmesidir.

Bu şekilde hakkın hükmünü yine hakk için hakla defetmiş olur. Nitekim kendi döneminde âriflerin şeyhi olan Abdülkadir el-Geylani şöyle diyor:

"İnsanlar kaza ve kaderle alakalı bir hususa girdikleri zaman dururlar. Benim için ise bir pencere açıldı ve ben hakkın hükümlerine, yine hakkın hükümleriyle hakk için karşı koydum.Gerçek ârif olan kimse, kadere karşı teslim olup oturmaz. Bilakis kadere (yine kaderle) karşı koyar."

Şayet bu sözü anlamakta güçlük çekiyorsan; Ömer b. el-Hattab'ın, tâundan kaçtığı zaman tenkit edilip kendisine:

"Sen Allah'ın kaderinden mi kaçıyorsun?" denildiğinde söylediği şu sözünü iyice düşün:

"Biz Allah'ın kaderinden yine O'nun kaderine kaçıyoruz."[1]

Bu olmadan dünyada yaşaması ve maslahatlarını temin etmesi mümkün olmayan birisi şimdi nasıl olurda kalkıp bunu inkar edebilir?

Örnek olarak kendisine açlık, susuzluk ve soğukluk gibi kaderle olan şeyler isâbet ettiğinde; o bu kadere karşı koyar ve ona boyun eğip itaat etmez. Bilakis onu; yemek, içmek ve giyinmek gibi başka bir kaderle defeder. Bu durum da O, Allah'ın bir kaderini yine Allah'ın başka bir kaderiyle defetmiş olur. Yine onun evine bir yangının isâbet etmesi de Allah'ın kaderiyledir. O halde o, niye bu kaderi teslim olmak ve boyun eğmekle karşılamıyor? Bilakis bu yangını su, toprak ve benzeri şeylerle söndürüp Allah'ın bir kaderini diğer bir kaderiyle defeder ve böyle yapmakla da Allah'ın kaderinden çıkmış olmaz.

Aynı şekilde Allah'ın takdiriyle kendisine bir hastalık isâbet ettiğinde; o, hastalığı giderici ilaçlar kullanmak suretiyle yine bir takdir-i ilâhi ile onu defeder.

---

[1] Buhârî; feth,10,155; Müslim, 2219

Bu kevni ve kaderi hükmün hakkı; kulun mümkün olan her yolla ona karşı koyup onu defetmeye çalışmasıdır. Şayet bu hüküm ona galip gelip onu baskısı altına alırsa; bu durumda kul, Allah'ın onu gidermek için varettiği sebeplere başvurarak onun neticelerini ve gereklerini gidermeye çalışır. Böylelikle takdiri takdirle, hükmü hükümle gidermiş olur.Zaten kul böyle davranmakla emrolunmuştur. İşte şeriatın ve kaderin hakikati budur.

Bu konuda basiret sahibi olmayan ve bunun hakkını vermeyen kimse; ister istemez ya şeriatı, ya da kaderi iptal edip işlevsiz bırakır.

Şayet bir İslam düşmanı kendisine saldırırsa; bu da Allah'ın takdiriyle olmuş olur ve her müslümanın Allah'ın sevdiği bir kader olan eli ve diliyle cihat ederek bu takdiri defetmesi vacib olur. Fakat eğer kul, o takdiri defetmek için elinden gelen her şeyi yapar; ancak iş kendi kontrolünden çıkarsa o zaman şu gelecek kısımdan olur:

Üçüncüsü: Kevni ve kaderi hükümdür ki; kulun hiçbir irâdesi ve ihtiyarı olmadan kulun başına gelen ve kulun ona karşı koyup defetmesi için elinde hiçbir imkan bulunmayan türden hükümlerdir.

İşte bu hükümlerin hakkı; boyun eğip teslim olmak ve karşı çıkmamakla karşılanmalarıdır. Bunların karşısında kul, cenaze yıkayan kimsenin önündeki ölü gibidir. Veya denizin dalgaları arasında gemisi kırılan, dağılan ve yüzmekten de âciz olup kendisini kurtuluşa kavuşturacak hiçbir vasıtası olmayan kimse gibidir. İşte böyle bir durumda teslim olup boyun eğmek doğru olabilir.

Böyle bir kimse, teslim olup boyun eğmekle beraber başka kulluk şekilleriyle ibâdet yapar ki; o da: Hâkim-i Mutlak'ın hükmünde aziz olduğuna, yargısında âdil olduğuna, bu olayın kendi başına gelmesinde bir hikmeti bulunduğuna, kendisine isâbet eden şeyin kendisini şaşmayacağı ve kendisine isâbet etmeyecek olan şeylerin de başına gelmeyeceğine ve yaratıklar varedilmeden önce bunun kitapta yazılı olduğuna şahitlik etmesidir. Her kulun karşılaşacağı her şeye dâir kalem kurumuştur.Başına gelen bu kabilden şeylere râzı olandan râzı olunur; bunlara kızana ise kızılır.

Yine kader gereği başına gelen bu olayın, "el-Hâkim" isminin ve Allah Teâlâ'nın hikmet sıfatının gerektirdiği bir hikmetten dolayı başına geldiğine, Allah Teâlâ'nın adâletinin, hikmetinin, izzetinin, ilminin ve âdil olan hâkimiyetinin bunu gerektirdiğine şâhit olmasıdır.

Bunların hepsi Allah Teâlâ'nın güzel isimleri ve yüce sıfatlarının gereğidir. Bütün fiil ve emirlerinden dolayı Allah'a hamd edilmesi

gerektiği gibi bunlardan dolayı da en mükemmel övgüler Allah Teâlâ'ya mahsustur.

Şayet bunlardan dolayı kul yerilmeye lâyık görülse; Rabb Teâlâ'nın hakkı yine övülmek ve methedilmek olur. Çünkü bunlar; Allah Teâlâ'nın kemâlinin, güzel isimleri ve yüce sıfatlarının gereği olarak ortaya çıkarlar. Ve yine bunlar; kulun noksanlığı, cehâleti, zulmü ve kusurunun gereğidir. İşte bu bölümde hem kulun payı, hem de Rabbin payı vardır:

Rabbin payı; nimet vermek, hamd edilmek, lutûfta bulunmak ve güzel övgülere mazhar olmaktır.

Kulun payı ise; yerilmek, azarlanmak, kötü davranmış olmak ve cezalandırılmaktır.

Bu makam dört âyetle açıklık kazanmaktadır.

Birincisi: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

[مَّآ أَصَابَكَ مِنۡ حَسَنَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِۖ وَمَآ أَصَابَكَ à سَيِّئَةٖ â نَّفۡسِكَ Z [سورة النساء من الآية: ٧٩]

"Sana gelen her iyilik Allah'tandır, (yine) sana gelen her kötülük de kendindendir."[1]

İkincisi: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

[أَوَلَمَّآ أَصَٰبَتۡكُم مُّصِيبَةٞ قَدۡ أَصَبۡتُم مِّثۡلَيۡهَا قُلۡتُمۡ أَنَّىٰ هَٰذَاۖ قُلۡ هُوَ مِنۡ عِندِ أَنفُسِكُمۡۗ إِنَّ à عَلَىٰ â شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿١٦٥﴾ Z [سورة آل عمران الآية: ١٦٥]

"(Bedir savaşında kâfirlerin başına musibetin) iki katını getirdiğiniz halde (Uhud savaşında) size bir (kat) musibet gelince mi?" (peygamber bizimle beraber ve biz de müslüman olduğumuz halde) bu nereden geldi?" dediniz.De ki:O (belâ), kendi tarafınızdan (ve peygambere itaat etmeyişinizden)dir.Şüphe yok ki Allah, her şeye kâdirdir."[2]

Üçüncüsü: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

[وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٖ فَبِمَا كَسَبَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖ ﴿٣٠﴾ Z

[سورة الشورى الآية: ٣٠]

"Size isâbet eden herhangi bir musibet kendi ellerinizin kazandığı yüzündendir. (O,) yine de çoğunu affeder."[3]

Dördüncüsü: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

---

[1] Nisâ Sûresi: 79

[2] Âl-i İmrân Sûresi: 165

[3] Şûrâ Sûresi: 30

[t u v w x y z { | } ~ سَيِّئَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ
أَيۡدِيهِمۡ فَإِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ كَفُورٞ ٤٨ Z [سورة الشورى من الآية: ٤٨]

"..Doğrusu biz insana, tarafımızdan bir rahmet (bir refah) tattırdığımız zaman onunla sevinir. Eğer ellerinin (işleyip) öne sürdüğü (kötü) şeylerden dolayı kendilerine bir kötülük isâbet ederse, artık hemen o insan (önceki nimeti unutan) bir nankör olur." [1]

Kim, bu dört âyeti üçüncü kısımdaki kevnî ve kaderi hükümlere göre bilip algılar ve kasdetme, tevbe ve istiğfar yönlerinden bunların gereklerini yerine getirirse; o, bu hükümler hususunda da Allah Teâlâ'ya olan kulluğunu ifâ etmiş olur.

Yardımı umulan ve kendisine dayanılan sadece Allah Teâlâ'dır.

---

[1] Şûrâ Sûresi: 48